

KO SU DECA KOJA SE PONAŠAJU NASILNO

U nasilnom ponašanju dece može se zapaziti nekoliko karakterističnih osobina. Ova deca obično:

- ponašaju se agresivno, prema roditeljima, nastavnicima/nastavnicama i drugoj deci
- dominiraju (imaju želju da vladaju drugima i pokažu svoju moć) i na taj način traže pažnju, priznanje
- misle da su bolja ili vrednija od drugih
- daju sebi za pravo da kontrolišu druge tako što će fizički napadati ili omalovažavati drugu decu
- ne prihvataju različitosti i nisu tolerantna
- drugima deluju superiorno
- impulsivna su
- manipulativna
- mogu imati izrazitu potrebu za sticanjem koristi (materijalne).

Navedene „vidljive“ osobine dece koja se ponašaju nasilno upućuju na važnost razumevanja dubljih slojeva dečjeg doživljajnog sveta. „Ispod“ ovako „superiorne slike“ krije se bazična nesigurnost, sumnja u sopstvene vrednosti i slabo samopoštovanje.

U svetlu ovih saznanja nasilno ponašanje dece može se razumeti kao njihov način „odbrane“ od napetosti koju podstiču osećanja nesigurnosti, potištenosti i depresije. Da bi se oslobodila unutrašnje napetosti, ona „vide“ spoljašnje opasnosti i traže neprijatelje, opažaju „namerne“ provokacije i pretnje (čak i prema prijateljskom ponašanju).

Ovakav stav ih podstiče na razvoj mržnje, besa i prezira što se može ispoljavati kroz određeni odlik nasilnog ponašanja.

Deca koja se ponašaju nasilno imaju izrazite teškoće da „uđu u kožu“ drugog deteta, odnosno deteta koje trpi nasilje, jer nisu u mogućnosti da saosećaju sa njim. Vođeni su željom da zadovolje svoje potrebe, po svaku cenu, najčešće neposredno, bez odlaganja i pri tome ne razumeju kako se oseća dete koje trpi nasilje. Ova deca imaju poteškoće da predvide i razumeju uzrok i posledice i prihvate odgovornost za svoje postupke.

Ličnost dece koja se ponašaju na zlostavljajući način imaju određene karakteristike.

To su deca koja pokazuju veliku potrebu za dominacijom nad vršnjacima, odnosno potrebu za potčinjavanjem druge dece, impulsivna su, razdražljiva i teško podnose neuspeh. Kod ove dece zapažena je tendencija da se hvale stvarnom ili zamišljenom moći nad drugima. Teško prihvataju pravila, osujećenja i prepreke. Odgađanje zadovoljenja potreba za njim, takođe, predstavlja napor i teže zadovoljenju svojih potreba po principu „sada i ovde“. Sklona su da varanjem dođu do svojih dobiti.